

Museu del Còmic i la Il·lustració

Josep M. DELHOM PERICÓN

Museu del Còmic i la Il·lustració
 Santa Carolina, 25
 08025 Barcelona - Tel.: 93 348 15 13
 museo@delcomic.es.
 http://www.delcomic.es

1. INTRODUCCIÓ

El Museu de Còmic i de la Il·lustració és l'únic museu de les seves característiques existent a l'estat espanyol. El seu fons documental reuneix i pretén fer entenedora la trajectòria històrica del còmic i l'humor gràfic espanyol des dels seus inicis al segle XIX fins als nostres dies.

Els seus objectius principals són, en primer lloc, la conservació de la memòria històrica i cultural del còmic català i castellà, i, en segon lloc, el foment i la difusió del seu coneixement.

Pas a pas i de manera resumida, es pot anar descobrint des de la publicació amb humor gràfic més antiga editada en el nostre país, *En caricatura*, al 1865, fins les revistes i àlbums actuals.

2. FONTS

El museu va néixer l'any 1997 a partir dels fons particulars d'uns quants socis fundadors; actualment es nodreix bàsicament de donacions i cessions privades.

En aquests moments, el fons el formen set-cents col·leccions de còmics, molts dels quals originals d'entre els anys 1865 (la revista d'humor gràfic més antiga d'Espanya, *En caricatura*, que en aquests moments està en curs de restauració) i 2000, i aproximadament sis-cents dibuixos, il·lustracions i pintures. També s'hi pot trobar una representació d'altres materials del món de la il·lustració com llibres il·lustrats, novel·les populars, cromos, nadales, retallables... contes, i documentació bibliogràfica bàsica per a l'estudi de l'art del còmic.

L'actual manca d'espai condiciona que les col·leccions i els originals estiguin disseminats a les cases dels socis, que en alguns casos encara són propietaris o dipositaris dels fons. Ara mateix, els materials amb què es treballa són els que hi ha dipositats al Museu. En el moment en què es compta amb una nova ubicació, part d'aquests fons passaran a les instal·lacions del museu.

Josep M. Delhom Pericón.

Rebut el gener de 2003.

Per a la localització dels documents es disposa de llistes amb les obres relacionades i la seva localització.

El museu també s'encarrega de la recuperació de dibuixos originals, perduts o bé maltractats, mitjançant una tècnica de desenvolupament propi. A més, s'ha desenvolupat una tècnica de restauració que el Museu va iniciar amb la restauració de deu exemplars de còmic d'un col·leccionista. A partir d'aquest fet, amb altres restauracions, va sorgir l'oportunitat d'aprofundir en aquest procediment, tant en blanc i negre com en color. La tasca va començar el 1985, però la tècnica que actualment s'utilitza va començar a fer-se servir l'any 1992, i d'aleshores fins ara s'ha anat perfeccionant.

3. SERVEIS

3.1. Servei de consulta

De moment s'ofereix la consulta de tots els documents a la seu actual del museu, prèvia sol·licitud per part de l'usuari, i es facilita la reproducció del material que es desitgi. A tall d'exemple, algunes de les consultes formulades i satisfetes fins al moment han estat:

- Quins han estat als personatges editats a les col·leccions d'aventures en tots els anys de l'editorial Bruguera.
- Quants quaderns va dibuixar el creador gràfic de *Capitán Trueno*.
- Relació de personatges més importants de la revista *Pulgarcito*.

3.2. Tasques d'assessorament

Fins al moment s'han portat a terme diverses tasques d'assessorament; una de les últimes ha estat la col·laboració amb el Termcat sobre el lèxic especialitzat del món del còmic en català.

4. ACTIVITATS

En general el Museu intenta impulsar totes aquelles manifestacions culturals relacionades amb el món del còmic: taules rodones, exposicions, jornades culturals, visites concertades, conferències, etc.

En aquest sentit, s'han fet col·laboracions amb universitats, col·legis, instituts i diverses entitats ciutadanes.

4.1. Exposicions

A la sala normalment es poden veure tres exposicions: dues de permanents i una de monogràfica temporal.

Exposicions permanents

Còmic en català. Es fa un recorregut des de la primera revista de còmic en català, *En Patufet*, del 1904, fins a *Temps d'espases*, del 1996. El material s'exposa en tres vitrines. Cal dir que tot el material exposat és original.

Còmic en castellà. Cinquanta-un plafons realitzats a partir de revistes de còmic des del 1915 fins al 2000.

Exposició temporal

Exposició monogràfica sobre un artista, tema o publicació, formada sempre per catorze plafons de 100 x 120 cm. Totes les exposicions monogràfiques fetes fins al moment estan disponibles per a qui les vulgui contractar i llogar (biblioteques, altres entitats, etc.). Fins aquest moment s'han organitzat les exposicions següents:

- Molts anys de còmic. 2002
- El còmic espanyol. 2001
- Félix Carrión: el còmic clàssic. 2001
- Francisco Ibáñez: el geni de l'humor. 2001
- Els nostres còmics. 2000-2001
- El còmic de tema medieval. 2000
- Vicente Roso: pintor, il·lustrador i historieta. 2000
- El còmic en femení. 2000
- Els còmics en català sota el franquisme. 1999
- Carrillo: mestre de l'aventura. 1999
- Els grans invents del *TBO*. 1999
- Pulgarcito*: 60 anys de fantasia. 1998/99
- Ramon Sabatés Massanell. 1999
- Jordi Buixadé Tonijuan. 1998

4.2. Jornades

Còmic a les escoles. Activitat inicialment pensada per a les escoles, en què es fan propostes de creació de còmics, entre altres activitats. La durada de l'activitat és variable.

4.3. Cursos

Cursos d'orientació al dibuix de còmic; només s'han organitzat en dues ocasions. Van adreçats a nens d'entre nou i catorze anys.

4.4. Visites guiades

S'ofereixen visites guiades al Museu.

5. Personal

L'equip el conformen sis voluntaris amb diferents graus de dedicació segons les seves possibilitats; ocasionalment es contracta personal extern per a portar a terme tasques específiques de restauració i muntatge d'exposicions.

7. Públic

El públic és divers: va des d'historiadors del món del còmic a grups (escolars, jubilats, centres cívics, etc.), turistes i públic interessat en general.

Encara que la ubicació del Museu condiona l'afluència de públic, durant l'any 2001 hi va haver un total de 11.153 visitants.

8. Projectes de futur

1. Trobar unes instal·lacions adequades per al Museu.
2. Iniciar la preparació de tècnics especialistes en muntatge d'exposicions.
3. Iniciar cursos de formació en la tècnica de la restauració i recuperació d'originals emprada al museu.
4. Edició de publicacions pròpies, creació d'una revista i un catàleg del museu, així com, també, estudis i monografies.
- 5 En aquests moments s'està treballant en la propera exposició monogràfica *El còmic bèl·lic*.